

Restaurationsplanen for Aarhus Kommune 2022-2025

Vedtaget i Aarhus Byråd 15. december 2021

Indhold

1. BYRÅDETS VISION	3
2. BAGGRUND	3
3. TIL DIG, SOM ER RESTAURATØR	4
3.1 Hvornår skal man have en alkoholbevilling?	4
3.2 Godt at vide før du går i gang	4
3.2.1. Er bygningen fredet eller bevaringsværdig?	4
3.2.2. Kommuneplan	4
3.2.3. Lokalplanen/byplanvedtægt og tinglysning	5
3.2.4. Grænser for støj og lugt	5
3.3 Kan du få en bevilling?	5
3.3.1 Lovens grundlæggende krav til ansøgeren	5
3.3.2 Hvilke hensyn skal afvejes?	6
3.3.3 Byråds ønsker for forskellige bydele	8
3.3.4 Forhåndstilsagn	8
3.4 Det skal du gøre	9
3.4.1 Registrering hos Fødevarestyrelsen	9
3.4.2 Byggetilladelse og ibrugtagningstilladelse	9
3.4.3 Dokumentation	10
3.4.4 Alkoholbevilling	10
3.5 Det skal du tage stilling til	11
3.5.1 Restaurationstype	11
3.5.2 Åbningstider	12
3.5.3 Udeservering	12
3.5.4 Lejlighedstilladelse	14
3.5.5 Fredagsbar	14
3.6 Vær opmærksom på	14
3.6.1 Ansvarlighed og samarbejde	14
3.6.2 Unge og alkohol	14
3.6.3 Ibrugtagningstilladelse	15
3.6.4. Støj og lugt	16
3.6.5. Rygeforhold	17
3.7 Sagens gang	17
3.7.1 Midlertidig tilladelse	18
3.8 Alkoholbevilling eller afslag	18
3.8.1 Bevillingsnævnet giver bevilling – betingelser og begrænsninger	18
3.8.2 Bevillingsnævnet giver afslag	20
3.9 Frakendelse og bortfald af alkoholbevilling	20
3.9.1 Hvis du ikke overholder loven og bevillingen	20
3.9.2 Bortfald af alkoholbevilling	21
3.10 Har du spørgsmål?	21
4. TIL DIG, SOM ER BORGER OG/ELLER NABO TIL EN RESTAURATION	22
4.1 Klage over støj og lugt	22
4.2 Har du spørgsmål?	22
5. MERE INFORMATION	22

1. BYRÅDETS VISION

Byrådet i Aarhus Kommune ønsker at fremme et by- og restaurationsliv, hvor nøgleordene er liveability, mangfoldighed, tryghed og ansvarlighed.

Aarhus Kommune skal – også på restaurationsområdet - være en kommune i udvikling, hvor det er inspirerende, sjovt og sikkert at være både for beboere, gæster og restauratører.

Restaurationsplanen skal understøtte den overordnede kommuneplan og byrådets visioner for Aarhus.

Restaurationsplanen skal derfor:

- fremme et varieret udbud af virksomheder, så der skabes en god balance mellem forskellige former for restaurationer, der har alkoholbevilling,
- understøtte et levende bymiljø og byudviklingen både i etablerede og nye kvarterer og sikre, at restauranterne harmonerer med det omkringliggende bymiljø,
- sikre gode forhold for både restauratører og de beboere og virksomheder, der bor i nærheden af de forskellige restaurationer,
- understøtte, at både restauratører og gæster agerer ansvarligt i nattelivet, samt
- understøtte et trygt og inkluderende natteliv, herunder være med til at sikre et bandefrit miljø i restaurations- og nattelivet.

2. BAGGRUND

Det er restaurationsloven, der indeholder lovreglerne om alkoholbevillinger. Du kan finde restaurationsloven her: [Restaurationsloven \(retsinformation.dk\)](#).

Denne restaurationsplan beskriver restaurationslovens regler og udmønter byrådets vision. Restaurationsplanen er et redskab for (kommende) restauratører, Østjyllands Politi, Bevillingsnævnet og Aarhus Kommune, når de arbejder med forhold for restaurationer og virksomheder, der har eller ønsker alkoholbevilling.

Restaurationsplanen skal revideres minimum én gang i hver byrådsperiode.

Det er Bevillingsnævnet, der beslutter, om du kan få en alkoholbevilling. Bevillingsnævnet består af Politidirektøren i Østjyllands Politi, et sagkyndigt medlem udpeget af byrådet samt seks øvrige medlemmer udpeget af byrådet. Bevillingsnævnet laver deres egen forretningsorden. Østjyllands Politi forbereder sagerne for Bevillingsnævnet.

3. TIL DIG, DER ER RESTAURATØR

3.1 Hvornår skal man have en alkoholbevilling?

Hvis du vil starte en restaurationsvirksomhed (café, værtshus, spisested, diskotek mv.), hvor du vil servere stærke drikke (dvs. drikkevarer med 2,8 % volumen alkohol eller derover) for dine gæster, skal du søge om at få en alkoholbevilling.

Selvom denne vejledning kaldes restaurationsplanen, så gælder reglerne også for andre typer virksomheder, der ønsker at sælge eller udskænke alkohol. Det kunne f.eks. være en barbershop eller en butik, der ønsker at byde sine gæster på en øl eller et glas vin.

Du må ikke servere stærke drikke i din restaurationsvirksomhed, før du har en alkoholbevilling.

Hvis du blot skal holde et enkeltstående arrangement, gælder reglerne om lejlighedstilladelser. Se mere om lejlighedstilladelser under afsnit 3.5.4.

3.2 Godt at vide før du går i gang

Før du går i gang med dit projekt, kan det være en god ide at undersøge nogle helt grundlæggende ting. På den måde undgår du f.eks. at indkøbe materialer eller udstyr til et lokale, som slet ikke er egnet til restauration, f.eks. pga. krav til indretningen eller den lokalplan, der gælder i området.

I det følgende kan du læse om nogle af de forhold, du bør undersøge.

3.2.1. Er bygningen fredet eller bevaringsværdig?

En fredet bygning må ikke ændres uden forudgående tilladelse fra Slots- og Kulturstyrelsen. Dette gælder både for små og store ændringer, såvel indvendige som udvendige, så du må eksempelvis ikke opsætte en skillevæg eller sætte en ny dør i en eksisterende væg.

Du må ikke ændre på bygningens ydre uden tilladelse fra Slots- og Kulturstyrelsen.

Hvis bygningen er bevaringsværdig, kræver en udvendig bygningsændring muligvis tilladelse. Du skal kontakte Teknik og Miljø, Plan og Byggeri. Se kontaktoplysninger under pkt. 3.10.

Du kan tjekke om en bygning er fredet eller bevaringsværdig her:

www.kulturarv.dk/fbb/index.htm

3.2.2. Kommuneplan

Kommuneplan 2017 fastlægger anvendelsen af kommunens byområder til forskellige formål.

I områder udlagt til cityformål er restaurationslivet en del af den ønskede sammensætning af funktioner. Det gælder også i nogen grad i områder udlagt til centerformål (by- og bydelscentre).

I erhvervsområder indgår restaurationer også som en del af mulighederne, mens der i områder til boligformål lægges vægt på, at erhvervsanvendelsen ikke giver gener. I boligområder er der derfor kun plads til restaurationer, der kan spille sammen med boliger.

Der henvises i øvrigt til Kommuneplan 2017 (kap. 2, Bykvalitet og liveability for alle), som kan findes her: [Aarhus Kommuneplan 2017 – Hovedstruktur \(livedition.dk\)](http://www.aarhus.dk/kommuneplan/2017/)

3.2.3. Lokalplanen/byplanvedtægt og tinglysning

En lokalplan/byplanvedtægt er en detaljeret plan, der bestemmer, hvad man må i et konkret område i kommunen. Det er ikke alle kommunens områder, der er omfattet af en lokalplan/byplanvedtægt.

Du bør også tjekke ejendommens tingbog, da der kan være tinglyste deklARATIONER, som forhindrer etablering af restaurationen.

Nogle steder er det ikke muligt at etablere en restauration, da det ikke er tilladt i lokalplanen. Du bør derfor læse lokalplanen, inden du starter dit projekt, f.eks. inden du underskriver en lejekontrakt.

Du kan finde lokalplanerne her: <https://aarhus.viewer.dkplan.niras.dk/plan/3#/>

Du kan finde tingbogen her: <https://www.tinglysning.dk/tinglysning>

3.2.4. Grænser for støj og lugt

Der er grænser for, hvor meget støj og lugt, der må udledes fra en restauration. Du skal leve op til nogle miljøkrav, som fastsættes i forbindelse med din ansøgning af alkoholbevilling.

Det kan være en god ide at undersøge, evt. med hjælp fra en sagkyndig, om de valgte lokaler kan indrettes, så miljøkravene overholdes. På den måde kan du undgå at stå med en færdig restauration, som ikke kan udleve sit koncept pga. støj- og lugtgener.

Du kan læse mere om støj i afsnit 3.6.4.

3.3 Kan du få en bevilling?

Restaurationsloven stiller nogle grundlæggende krav, du som ansøger skal opfylde for at kunne få en alkoholbevilling (læs mere i afsnit 3.3.1).

Hvis du lever op til disse krav, foretager Bevillingsnævnet en vurdering af, om du kan få en alkoholbevilling til den restauration, du søger til. Denne vurdering foretages på baggrund af et konkret skøn, hvor Bevillingsnævnet tager en lang række hensyn i betragtning (læs mere i afsnit 3.3.2).

3.3.1 Lovens grundlæggende krav til ansøgeren

Restaurationsloven stiller en række grundlæggende krav til de personer og selskaber, der søger om alkoholbevilling.

3.3.1.1 Bevillingsansøgerens baggrund

En person, der søger alkoholbevilling, skal som hovedregel være fyldt 21 år for at søge om alkoholbevilling. Hvis ansøgeren har afsluttet en uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget, skal ansøgeren være fyldt 18 år. Ansøgeren må ikke være umyndig eller under værgemål.

Bevillingsnævnet skal ved vurderingen tage hensyn til, om bevillingsansøgeren m.fl. har udvist en sådan adfærd, at der er risiko for, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig måde.

Bevillingsnævnet skal desuden tage hensyn til bevillingsansøgerens forretningsmæssige kvalifikationer. Bevillingsnævnet skal f.eks. se på, om ansøgeren vil være egnet til at drive restaurationsvirksomhed på betryggende måde.

3.3.1.2 Økonomiske forhold

Bevillingsnævnet skal ved vurderingen tage hensyn til bevillingsansøgerens økonomiske forhold og finansieringsplan. Bevillingsnævnet kan også tage hensyn til virksomhedens driftsbudget og likviditetsbudget. Bevillingsnævnet kan blandt andet se på, om det vurderes, at virksomheden vil blive drevet for ansøgerens egen regning og risiko.

Derudover må ansøgeren ikke:

- have forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover, som stammer fra drift af restaurationsvirksomhed, eller
- være dømt for et forhold, der begrundes nærliggende fare for misbrug i forbindelse med erhvervet, jf. straffelovens § 78, stk. 2.

En person, der søger alkoholbevilling, må desuden ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

3.3.1.3 Når ansøgeren er et selskab

Hvis det er et selskab, der søger alkoholbevilling, gælder ovenstående krav for direktionens medlemmer og flertallet af bestyrelsesmedlemmerne. Ligeledes må et selskab, der søger alkoholbevilling, ikke have forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover.

3.3.1.4 Særlige forhold for virksomheder, der fremstiller eller engrosforhandler drikkevarer

Endelig gælder der en række regler vedrørende alkoholbevilling og udstedelse og overdragelse af aktier mv. til nogen, der fremstiller eller engrosforhandler drikkevarer. Der gælder også regler vedrørende finansiering fra nogen, der fremstiller eller engrosforhandler drikkevarer. Se nærmere i restaurationslovens § 16.

3.3.2 Hvilke hensyn skal afvejes?

Hvis du som ansøger lever op til de grundlæggende krav beskrevet ovenfor, foretager Bevillingsnævnet en vurdering af, om du kan få en alkoholbevilling til den restaurationsvirksomhed, du søger til.

Der findes ikke nogen vejledning, der specifikt beskriver, hvor der kan gives bevilling til hvad. Alkoholbevillinger gives på baggrund af et konkret skøn, hvor restaurationsloven og denne restaurationsplan sætter rammerne.

Med baggrund i restaurationsloven og restaurationsplanen tager Bevillingsnævnet en lang række hensyn i betragtning, blandt andet:

3.3.2.1 Mangfoldighed og ansvarlighed

Byrådet ønsker at fremme et restaurationsliv i Aarhus, hvor nøgleordene er mangfoldighed og ansvarlighed.

Byrådet ønsker blandt andet at fremme et varieret udbud af restaurationsvirksomheder, så der skabes en god balance mellem forskellige former for restaurationer.

Byrådet ønsker endvidere, at Bevillingsnævnet ser med stor alvor på tilfælde af diskrimination på grund af køn, alder, hudfarve, religion, politisk anskuelse, social status, seksuel orientering, kønsidentitet, handicap og etnisk oprindelse.

Endelig ønsker byrådet, at restaurations- og nattelivet er et bandefrit miljø.

3.3.2.2 Byudvikling, liveability og beliggenhed

Bevillingsnævnet vil tage hensyn til byens udvikling ved vurderingen af, om der kan gives alkoholbevilling.

Bevillingsnævnet kan f.eks. anlægge byplanlægningsmæssige betragtninger.

Bevillingsnævnet kan tage hensyn til koncentrationen af restaurationsvirksomheder. F.eks. om der som følge af en for stærk koncentration kan frygtes uforsvarlig drift eller ædrueligheds- eller ordensmæssige problemer.

Bevillingsnævnet kan desuden tage hensyn til, om en alkoholbevilling til nyoprettede restaurationsvirksomheder ligger nær skoler eller andre institutioner, der søges af unge.

Aarhus skal være en by med et levende byliv, men den skal også være en god by at bo i. En god by for alle. Bevillingsnævnet tager derfor også hensyn til de mennesker, der bor i nærheden af restaurationen. Bevillingsnævnet ser ved sin vurdering således også på beboerforholdene og beboelsestætheden.

3.3.2.3 Virksomhedens koncept

Bevillingsnævnet tager ved vurderingen hensyn til restaurationsvirksomhedens koncept samt serveringsstedets størrelse, indretning og karakter i øvrigt.

Virksomhedens koncept må ikke fraviges eller ændres uden Bevillingsnævnets godkendelse. Ændring af koncept søges ved Østjylland Politi, Bevillings- og Tilladelsessektionen (se pkt. 3.5).

3.3.2.4 Øvrige hensyn

Som beskrevet i restaurationsloven, skal Bevillingsnævnet i det hele taget iagttage samfundsmæssige, ædruelighedsmæssige, ordensmæssige og dermed sammenhængende hensyn, når det afgøres, om der kan gives en alkoholbevilling.

3.3.3 Byrådets ønsker for forskellige bydele

Som beskrevet er det et skøn, hvad der kan gives bevilling til hvor.

Byrådet har forholdt sig til, hvilken udvikling byrådet ønsker i særlige dele af byen. Disse ønsker til udviklingen er nærmere beskrevet i bilaget "Byrådets ønsker i forskellige bydele".

Heraf fremgår, hvad Bevillingsnævnet særligt skal være opmærksom på i en række områder i byen, og hvilke restaurantstyper, der som udgangspunkt kan gives bevilling til i disse bydele. Bilaget forholder sig ikke til alle dele af byen, men alene til de dele, hvor der gælder nogle særlige hensyn. Beskrivelserne i bilaget er kun udgangspunkter, og det vil altid være en konkret vurdering, om der kan gives alkoholbevilling på en given adresse og til hvad.

Byrådet forholder sig ligeledes til byens udvikling i Kommuneplan 2017, hvorfor denne også tages i betragtning i forhold til tildeling af alkoholbevillinger.

Da Aarhus er en by i udvikling, vil både byen og områderne løbende ændre sig, og der vil blive vedtaget nye lokalplaner for nyudviklede områder. Beskrivelsen i bilaget "Byrådets ønsker i forskellige bydele" revideres derfor så ofte, der er behov for det, af Aarhus Kommune og Østjyllands Politi.

3.3.4 Forhåndstilsagn

Hvis du overvejer at åbne en restaurationsvirksomhed, har du mulighed for at søge Bevillingsnævnet om et forhåndstilsagn om alkoholbevilling til en restauration på den pågældende adresse.

Denne mulighed er indført for at undgå, at kommende restauratører forgæves foretager investeringer i køb eller ombygning af lokaler med henblik på restaurationsdrift. Du kan læse mere om de nødvendige tilladelser til den endelige bevilling ovenfor i afsnit 3.3.

Et forhåndstilsagn er alene et tilsagn om, at der gives alkoholbevilling til en bestemt type restauration på den pågældende adresse. Du kan således få svar på, om en restauration af den type (A, B eller C), med den angivne åbningstid vil kunne opnå bevilling pågældende sted.

Bevillingsnævnet har ikke ved at give et forhåndstilsagn taget stilling til, om den pågældende ansøger eller virksomhed opfylder betingelserne for at kunne få en alkoholbevilling eller om de pågældende lokaler kan godkendes til virksomheden. Du kan læse mere om, hvordan du finder ud af, om de lokaler, du ønsker at drive restauration fra, er godkendt til restaurationsdrift i afsnit 3.4.2 Byggetilladelse og ibrugtagningstilladelse.

3.4 Det skal du gøre

Før du kan få en alkoholbevilling, skal du have nogle særlige tilladelser samt registreres ved Fødevarestyrelsen.

Derudover skal du have dokumentation for, at din restauration lever op til forskellige krav angående indretning mm. Denne dokumentation er nødvendig for behandling af din ansøgning.

På nedenstående illustration kan du se, hvilke forhold omkring din restaurationsvirksomhed, du skal have godkendelse til hos en myndighed. Det gælder både forhold inde i restauranten og forhold udenfor (hvad enten det gælder et offentligt areal som f.eks. et fortov eller et privat areal i et gårdrum, hvor du ønsker at servere for gæster).

<p>Offentligt areal udenfor f.eks. fortovsområde</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Søg om tilladelse til udeservering hos Teknik og Miljø.
<p>Privat areal udenfor f.eks. areal i en baggård</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Søg om tilladelse hos Teknik og Miljø, Plan og Byggeri (byggetilladelse og støj- og lugtforhold).
<p>Arealer indenfor -restaurationsvirksomheden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøg om bygningen er fredet eller bevaringsværdig hos Slots- og Kulturstyrelsen. • Undersøg om der i lokalplan/byplanvedtægt er beskrevet, hvilke typer af virksomhed, der må være i området. ☐ Undersøg i ejendommens tingbog om der er tinglyste deklarationer, som forhindrer etablering af restauration. • Søg om tilladelse hos Teknik og Miljø, Plan og Byggeri. Der skal søges ombyggetilladelse og ibrugtagningstilladelse. • Søg om alkoholbevilling hos Østjyllands Politi. • Søg om registrering hos Fødevarestyrelsen.

I de følgende afsnit beskrives nærmere, hvad du skal gøre.

3.4.1 Registrering hos Fødevarestyrelsen

Hvis du ønsker at åbne en restauration, der udskænker alkohol, skal du blandt andet registreres hos Fødevarestyrelsen (se mere på www.fvst.dk).

3.4.2 Byggetilladelse og ibrugtagningstilladelse

Du skal kontakte Plan og Byggeri, vedrørende:

- Byggetilladelse
- Ibrugtagningstilladelse til restaurationsdrift (se mere i afsnit 3.6.3)

- Eventuelt ændret anvendelse, indretning, skiltning mv.

Du kan læse mere via linket herunder:

<https://aarhus.dk/borger/bolig-byggeri-og-miljoe/byggeri/soeg-byggetilladelse-via-byg-og-miljoe/>

3.4.3 Dokumentation

I en ansøgning om byggetilladelse skal der bl.a. sendes dokumentation for:

- Indretningsplan (restaurationen, lagerlokaler, personalerum, toiletter og køkken mv.)
- starterklæring fra certificeret brandrådgiver
- forslag til skiltning på facade
- afløbsplan med evt. fedtudskiller
- redegørelse for niveaufri adgang, jf. bygningsreglementet
- toiletforhold til kunder og personale
- handicaptouletforhold, jf. bygningsreglementet
- redegørelse for ventilation
- redegørelse for lydadskillemøder mod andre enheder.

Det anbefales at rette henvendelse til en sagkyndig rådgiver, f.eks. en arkitekt, så du får lavet de rigtige undersøgelser til at dokumentere, at du overholder alle krav.

Ansøgning om byggetilladelse skal sendes via Byg & Miljø, der er en digital ansøgningsportal, via følgende link: www.bygogmiljoe.dk.

3.4.4 Alkoholbevilling

Restaurationsloven og denne restaurationsplan indeholder reglerne vedrørende alkoholbevillinger.

Hvis du vil søge om:

- forhåndstilsagn om alkoholbevilling
- alkoholbevilling til en ny restauration
- bevilling til midlertidig restauration
- fornyelse af alkoholbevilling
- udvidet åbningstid
- udvidelse og ændring af restaurationens fysiske rammer
- lejlighedstilladelse
- ændringer vedr. selskab/ledelse
- ændringer vedr. bestyrer
- ændringer i restaurationens koncept

skal du gå ind på <https://politi.dk/blanketter> og finde det relevante ansøgningskema under afsnittet "Drift af virksomhed".

Den mest omfangsrige af disse ansøgninger er ansøgningen om alkoholbevilling til en ny restauration. Det er derfor den, der vil blive beskrevet nærmere i det følgende.

Under afsnit 3.5.4 kan du desuden læse mere om reglerne vedrørende lejlighedstilladelser.

3.5 Det skal du tage stilling til

3.5.1 Restaurationstype

Det første, du skal beskrive, når du skal søge om alkoholbevilling, er, hvad konceptet for din restaurationsvirksomhed skal være – og dermed hvilken type restauration, du søger til.

Grunden til, at du skal beskrive dit koncept, er, at Aarhus Byråd gerne vil sikre et varieret og mangfoldigt restaurationsliv i Aarhus. Det gøres blandt andet ved at give bevilling til mange forskellige former for restaurationer, så der ikke kommer en for høj lokal koncentration af én restaurationstype i et område.

Hvornår koncentrationen er for høj, beror på en samlet vurdering af, hvilken udvikling man ønsker i det pågældende område, samt hvor stor en belastning restaurationsvirksomhederne lægger på omgivelserne.

Man skal derfor søge politiet/Bevillingsnævnet om tilladelse, hvis man ønsker at ændre sit koncept i forhold til det, man oprindeligt søgte om. Hvis du er i tvivl om, hvorvidt du er ved at foretage en ændring af din restauration, der har betydning for din alkoholbevilling, skal du kontakte Østjyllands Politi.

Restaurationsvirksomhederne i Aarhus er inddelt i tre typer (A, B og C), hvor type A er den type restaurationsvirksomheder, der er mindst belastende (miljømæssigt, ordensmæssigt osv.) for omgivelserne. Type B er mere belastende for omgivelserne, og type C er mest belastende for omgivelserne.

De tre typer er nærmere beskrevet i det følgende, og der er herunder nævnt nogle eksempler på hvilke former for restaurationsvirksomheder, der ofte vil høre under hvilken type. Da der hele tiden udvikles nye koncepter og restaurationsformer, er der alene tale om eksempler. Samtidig skal det understreges, at det ved vurderingen af, hvilken type en restaurationsvirksomhed falder ind under, ikke er afgørende, hvad man kalder restaurationsvirksomheden (om man f.eks. kalder den en café eller en natklub). Det afgørende er, hvordan restaurationsvirksomheden belaster omgivelserne. Hvis en restaurationsvirksomhed er en blanding af flere typer, vil den som udgangspunkt skulle placeres i den mest belastende type.

3.5.1.1 Type A

Type A restaurationsvirksomheder er den type restaurationsvirksomheder, der er mindst belastende for omgivelserne. Det vil typisk være steder, der holder sig inden for den normale åbningstid (se afsnit 3.5.2.1). Type A restaurationsvirksomheder kan f.eks. være almindelige spiserestauranter, cafeterier og butikker, der også serverer alkohol.

3.5.1.2 Type B

Type B restaurationsvirksomheder er restaurationsvirksomheder med en højere miljøbelastning end type A restaurationsvirksomheder, uden at f.eks. musik er et af de vigtigste elementer i restaurationsvirksomheden. Type B restaurationsvirksomheder kan f.eks. være almindelige cafeer, barer og bodegaer.

3.5.1.3 Type C

Type C restaurationer er den type restaurationer, der belaster omgivelserne mest – både miljømæssigt og ordensmæssigt. Musik og evt. dans er ofte et af de vigtige elementer i type C restaurationer. En stor del af de restaurationer, der søger om at holde åbent til kl. 05.00, falder ind under type C. Type C restaurationer kan f.eks. være natklubber, diskoteker og spillesteder.

3.5.2 Åbningstider

Det næste, du skal tage stilling til, er, hvilke åbningstider du ønsker at søge om.

3.5.2.1 Normal åbningstid

Alle restaurationer i Aarhus Kommune kan holde åbent fra kl. 05.00 til kl. 24.00.

Inden for Ringgaden kan alle restaurationer holde åbent fra kl. 05.00 til kl. 02.00.

3.5.2.2 Udvidet åbningstid

Bevillingsnævnet kan give en restauration tilladelse til udvidet åbningstid, hvis det vurderes at være forsvarligt ud fra en samlet vurdering af de samfunds-, ordens-, ædrueligheds- og miljømæssige hensyn sammenholdt med restaurationens type og koncept. Natur og Miljø vil i nogle tilfælde kræve dokumentation for, at restaurationen er i stand til at overholde miljølovgivningens støjbestemmelser.

Udvidet åbningstid betyder, at restaurationen kan holde åbent til kl. 05.00 i stedet for til hhv. kl. 24.00 og 02.00. Fra kl. 05.00 og frem er restaurationen igen åben i den såkaldte normale åbningstid, som er omtalt i afsnit 3.5.2.1.

En tilladelse til udvidet åbningstid vil som oftest blive ledsaget af en række betingelser og begrænsninger, afhængig af type/koncept, beliggenhed og åbningstid. Se nærmere om betingelser og begrænsninger nedenfor under afsnit 3.8.1.

Politiet kan give tilladelse til, at restaurationer uden udvidet åbningstidstilladelse holder åbent til længere end den normale åbningstid ved særlige lejligheder og arrangementer som f.eks. større byfester, gadefester og lignende lokalt prægede arrangementer. Se nærmere under afsnit 3.5.4.

Alle restaurationer med alkoholbevilling må holde åbent til kl. 05.00 nytårsnat. Det kræver ikke en ansøgning.

Alle restaurationer med alkoholbevilling beliggende inden for Ringgaden må desuden holde åbent til kl. 05.00 i forbindelse med Aarhus Festuge, Kulturnat og til Jazzfestival. Dette kræver heller ikke ansøgning.

Hvis vilkår og betingelser for den udvidede åbningstid overtrædes, kan Bevillingsnævnet efter en skriftlig advarsel til bevillingshaveren inddrage tilladelsen til den udvidede åbningstid.

3.5.3 Udeservering

Udeservering omhandler restaurations erhvervsmæssige udnyttelse af et offentligt areal, men det betyder ikke nødvendigvis, at der i arealet foregår servering eller udskænkning. Det afgørende er, at restaurationen anvender arealet i forbindelse med sin drift.

Udeservering kræver altid en tilladelse i henhold til vejlovens § 80.

En tilladelse til udeservering er knyttet op på en række vilkår og retningslinjer på området. Se retningslinjer for udeservering her:

<https://aarhus.dk/virksomhed/tilladelser/soeg-til-udeservering/>

Overholdes retningslinjer og vilkår ikke, har Aarhus Kommune både hjemmel og kompetence til at tilbagekalde tilladelsen og til at fjerne og opbevare inventar mv. på virksomhedens regning.

Overtrædelse af vilkår og retningslinjer for udeservering kan samtidig være en overtrædelse af virksomhedens alkoholbevilling, hvorfor virksomheden også kan risikere at miste sin alkoholbevilling.

Udeservering er afgiftsbelagt, men de første 80 cm målt ud fra egen facade er gratis. Resten af arealet er afgiftspligtigt.

Se afgiften her: <https://aarhus.dk/virksomhed/tilladelser/soeg-til-udeservering/20-hvad-koster-det-at-have-udeservering/>

Den samlede pris afhænger af:

- I hvilken zone din udeservering ligger
(<https://aarhus.dk/virksomhed/tilladelser/soeg-til-udeservering/40-zoner-for-udeservering/>)
- Hvor stort et areal, du ønsker at benytte til din udeservering
- Hvor stor en del af året du ønsker udeservering

Afgiften indeksreguleres hvert år.

Udeservering på privat areal – f.eks. i baggårde – kræver altid en tilladelse fra Teknik og Miljø, Plan og Byggeri, hvor der sendes en anmodning om forhåndsdialog til byggesag@mtm.aarhus.dk eller en ansøgning om byggetilladelse til brug på ubebyggede arealer via Byg og Miljø (www.bygogmiljoe.dk). Ansøgningen skal vedhæftes en fuldmagt fra grundejeren samt en beskrivelse af, hvad man ansøger om.

Der skal altid indhentes tilladelse til udeservering – uanset størrelsen på udeserveringsarealet.

Du kan læse mere om udeservering, retningslinjer, ansøgning mv. her: <https://aarhus.dk/virksomhed/tilladelser/soeg-til-udeservering/>

3.5.4 Lejlighedstilladelse

Hvis du ønsker at afholde et enkeltstående arrangement, skal du som udgangspunkt søge om lejlighedstilladelse. Det er Østjyllands Politi, der udsteder lejlighedstilladelser.

En person over 21 år kan dog holde en indendørs fest for højst 150 personer med offentlig udskænkning af øl og bordvin uden tilladelse. Politiet skal i så fald underrettes senest 3 dage før arrangementet afholdes.

Du kan læse mere om lejlighedstilladelser i restaurationslovens § 22 og på politiets og Aarhus Kommunes hjemmeside her:

[Udskænkning af alkohol \(lejlighedstilladelse\) | Offentlige arrangementer | Politi](https://arrangoer.aarhus.dk/det-praktiske/tilladelser/)
<https://arrangoer.aarhus.dk/det-praktiske/tilladelser/>

3.5.5 Fredagsbar

Hvis der er tale om et tilbagevendende arrangement f.eks. en fredagsbar for en åben kreds af studerende, skal der søges om en alkoholbevilling hos Østjyllands Politi.

3.6 Vær opmærksom på

3.6.1 Ansvarlighed og samarbejde

Byrådet ønsker at fremme et restaurationsliv, hvor nøgleordene er mangfoldighed, tryghed og ansvarlighed.

Aarhus Kommune skal have et restaurations- og natteliv, hvor både restauratører og gæster agerer ansvarligt og hensynsfuldt. Der kan eksempelvis henvises til restaurationslovens § 32, som pålægger restauratører at medvirke til at undgå forstyrrelse af den offentlige orden.

Byrådet bakker derfor op om Restauratørnetværket, hvor restauratører, Østjyllands Politi og Aarhus Kommune arbejder sammen for at sikre et godt, sjovt og sikkert natteliv i Aarhus. Restauratørnetværk er for alle restauratører i kommunen. Restauratørnetværket arbejder blandt andet med ansvarlig udskænkning.

Du kan læse mere om Restauratørnetværket på <https://tryghed.aarhus.dk/fokusomraader/skab-trygge-rammer-i-nattelivet/skab-trygge-rammer-i-byens-natteliv/#1>

3.6.2 Unge og alkohol

Byrådet er meget opmærksomt på dette område og ønsker fokus på at begrænse unges forbrug af alkohol.

Det er forbudt at udskænke alkohol til unge under 18 år, og bevillingshaver har pligt til at sørge for, at der er mulighed for at få serveret alkoholfrie drikke, se evt. restaurationslovens § 29.

Bevillingsnævnet har desuden mulighed for at begrænse mindreårige og unges ophold i restauranter med alkoholbevilling for at modvirke, at der opstår sociale, ædrueligheds-

eller ordensmæssige problemer. Se nærmere vedrørende betingelser og begrænsninger nedenfor under afsnit 3.8.1.

Bevillingsnævnet kan kræve, at restauranterne fører en ansvarlig markedsføring over for børn og unge, uanset hvilket medie der anvendes, herunder at restauranter ikke opfordrer til hurtig eller omfattende alkoholindtagelse.

I forlængelse heraf skal det understreges, at markedsføring rettet mod børn og unge under 18 år ikke må indeholde omtale af, billeder af eller henvisninger til rusmidler, herunder alkohol. Se mere herom i markedsføringslovens § 11, stk. 2.

Bevillingsnævnet og politiet har stor opmærksomhed på dette område, og Østjyllands Politi fører nøje tilsyn med, at restauranterne overholder regler og betingelser vedrørende unge og alkohol.

3.6.3 Ibrugtagningstilladelse

Når du overtager et lokale, skal du undersøge, om lokalerne er godkendt og indrettet til det formål, du ønsker at bruge dem til. Det undersøger man hos Teknik og Miljø.

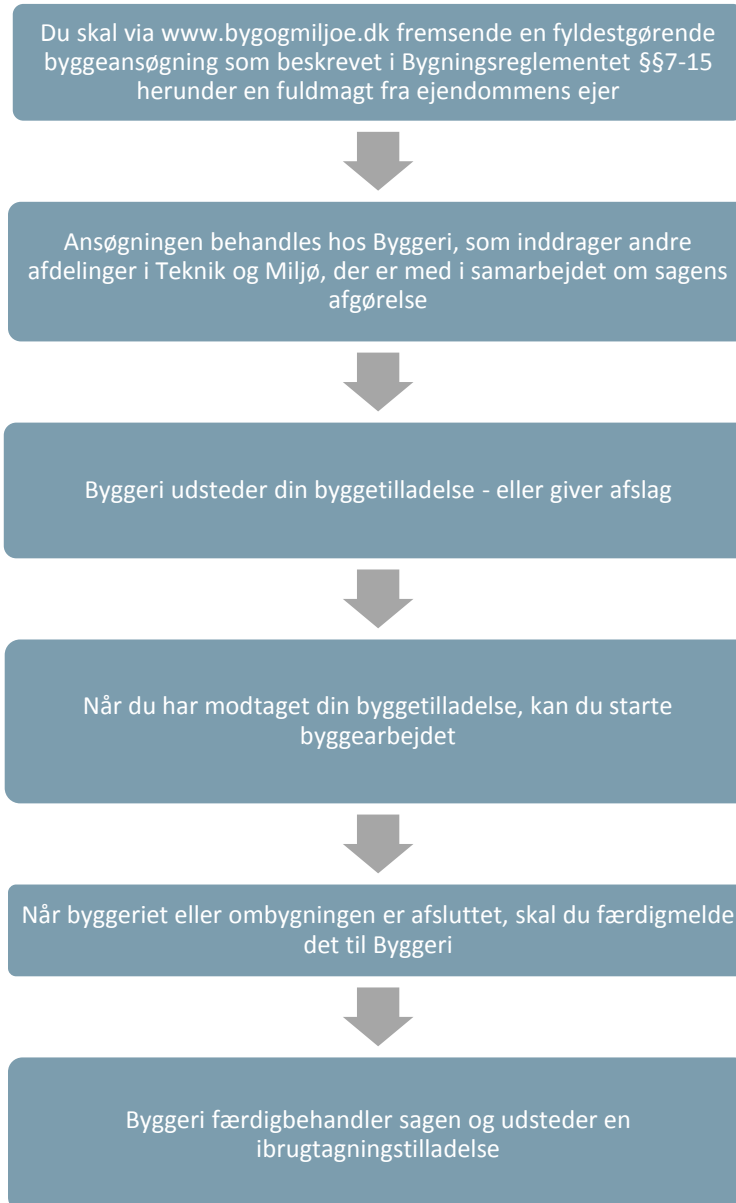
Det er også hos Teknik og Miljø, du skal søge om at få lokalerne godkendt til det formål, du ønsker.

Hvis du overtager en eksisterende restaurant og fortsætter driften uden at lave en ombygning, kan du bruge den ibrugtagningstilladelse, som den foregående restauratør har fået.

Når ombygning/byggeri i henhold til en byggetilladelse er tilendebragt, skal du færdigmelde det til kommunen, som derefter vil udstede en ibrugtagningstilladelse til dig. Den er nødvendig, før du må tage dine lokaler i brug, til det formål du ønsker. Du skal også bruge ibrugtagningstilladelsen for at få alkoholbevillingen.

Ansøgning om tilladelse til at anvende lokaler til nye formål (nystartet virksomhed eller ændret anvendelse) kan tage mellem 2-3 måneder fra du søger, til du har ibrugtagningstilladelsen og kan begynde at modtage gæster.

Sagsgangen er kort beskrevet som følger:

3.6.4. Støj og lugt

Restaurationer er i sagens natur ikke støjfri. Alt efter hvilken type restauration, der er tale om, er der forskellige former for støj. Af hensyn til de omkringboende er det derfor nødvendigt, at der er en vis regulering af støjforholdene.

Restaurationer er som alle andre virksomheder omfattet af miljølovgivningen. Det er Teknik og Miljø, Natur og Miljø, der behandler sager på støjområdet.

Til at vurdere om miljølovgivningen er overtrådt anvendes Miljøstyrelsens vejledninger vedrørende støj (nr. 5/1984 "Eksternt støj fra virksomheder" og nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø"), som kan findes her

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1984/87-503-5287-4/pdf/87-503-5287->

[4.pdf](#) og her <https://www2.mst.dk/udgiv/publikationer/1997/87-7810-830-6/pdf/87-7810-830-6.pdf>.

I disse vejledninger er der angivet nogle støjgrænser, som ikke må overskrides. Støjgrænserne i vejledningerne er angivet for forskellige tidsrum i løbet af døgnet og er lavere om natten end midt på dagen. Støjgrænserne er fastsat under hensyn til, hvad naboer bør kunne tåle.

3.6.4.1 Etablering af ny restauration

Når der etableres en ny restauration, eller sker væsentlige ændringer i eksisterende restaurationer, vurderer Teknik og Miljø blandt andet, om der skal stilles krav til lydniveauet. I vurderingen vil restaurationens type og placering indgå. Hvis restaurationen ligger tæt på beboelse, stilles der f.eks. altid krav om, at der ikke må spilles musik for åbne døre og vinduer.

Teknik og Miljø kan også kræve, at virksomheden dokumenterer, hvilket lydniveau der kan spilles musik med i restaurationen, hvis Miljøstyrelsens støjgrænser samtidig skal være overholdt i og ved omkringliggende beboelse.

Hvis Teknik og Miljø vurderer, at restaurationens type og placering er uforenelige, kan de fraråde, at der meddeles bevilling. Dette kan f.eks. være, hvis man ønsker at starte et diskotek i et parcelhuskvarter.

Hvis du er i tvivl, om et lokale er egnet til den type restauration, du ønsker at åbne, kan du kontakte Teknik og Miljø på forhånd for at få en vurdering.

Etablering af ny café, restaurant eller lignende i lokaler, som ikke tidligere er godkendt til formålet, kræver byggetilladelse. Se afsnit 3.4.2.

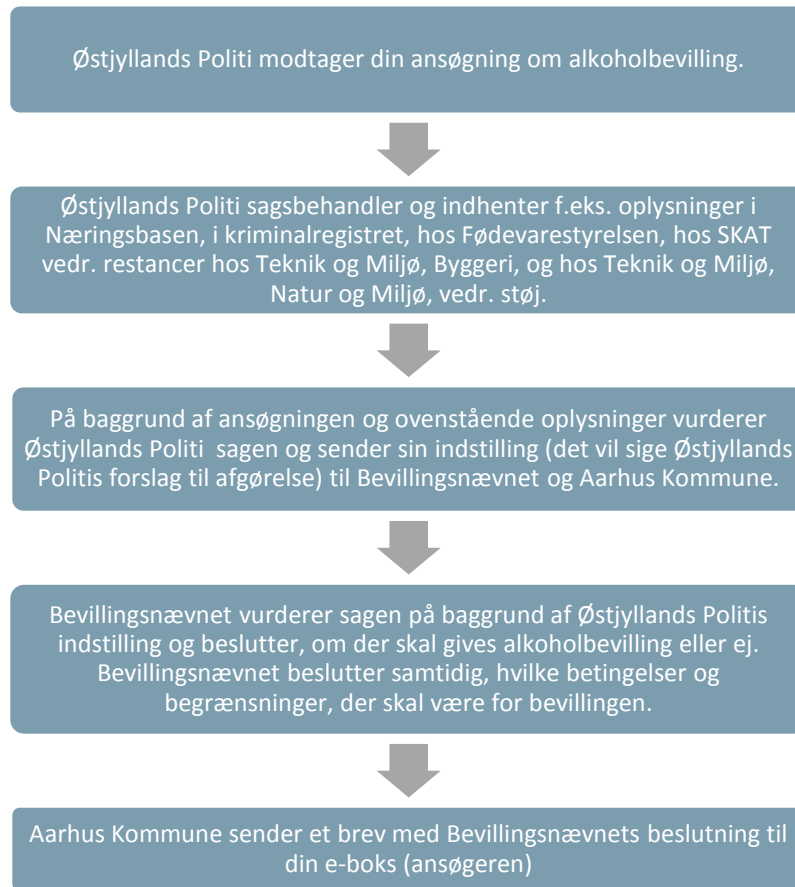
3.6.5. Rygeforhold

Det anbefales, at der så vidt muligt indtænkes foranstaltninger, så man kan tilbyde sine gæster en mulighed for at ryge uden at dette er til gene for andre, herunder de omkringboende naboer. Dette kan eksempelvis være rygerum eller rygebokse.

3.7 Sagens gang

Når du har oplysningerne, der er nævnt i afsnit 3.4 og 3.5, klar, skal din ansøgning om alkoholbevilling sendes til Østjyllands Politi.

Herefter er sagsgangen kort fortalt som følger:

3.7.1 Midlertidig tilladelse

Når ansøgning med alle relevante bilag er indsendt, kan Østjyllands Politi i særlige tilfælde udstede en midlertidig tilladelse til servering af alkohol, som er gældende, indtil sagen behandles i Bevillingsnævnet. Det er en forudsætning for meddelelse af midlertidig tilladelse, at det er overvejende sandsynligt, at der vil blive givet en bevilling.

3.8 Alkoholbevilling eller afslag

Når Bevillingsnævnet behandler din ansøgning, kan Bevillingsnævnet enten vælge at give en bevilling (med en række betingelser og begrænsninger) eller at give afslag på bevilling.

3.8.1 Bevillingsnævnet giver bevilling – betingelser og begrænsninger

Hvis Bevillingsnævnet giver alkoholbevilling, modtager du et brev i din e-Boks, hvor der står, at du har fået alkoholbevilling under visse betingelser og begrænsninger.

Det vil normalt være en betingelse, at virksomheden ikke må ændre koncept/type eller udvides uden Bevillingsnævnets godkendelse.

Hvilke betingelser og begrænsninger, der derudover sættes for den enkelte bevilling, beror på en konkret vurdering og afhænger af både placering, koncept, åbningstider osv. De betingelser og begrænsninger, der indsættes, kan f.eks. være:

Åbningstid

- at nätterne efter søndage, mandage, tirsdage og onsdage, som ikke er op til helligdage, skal der fra kl. 24.00 til lukketid anvendes autoriserede dørmænd eller personale fra autoriseret vagtvirksomhed til adgangskontrol, når den udvidede åbningstid til kl. 05.00 anvendes.
- at resten af ugen skal der fra kl. 23.00 til lukketid anvendes autoriserede dørmænd eller personale fra autoriseret vagtvirksomhed til adgangskontrol, når den udvidede åbningstid til kl. 05.00 anvendes.
- at åbningstilladelsen til kl. 05.00 kun er gældende torsdage, fredage og lørdage.
- at restauranten skal være lukket mellem kl. 06.00 og kl. 11.00 når den udvidede åbningstid til kl. 05.00 benyttes.
- at en udvidet åbningstilladelse til kl. 05.00 vil blive inddraget såfremt:
 - den udvidede åbningstid giver anledning til væsentlige forøgede støjgener,
 - den udvidede åbningstid giver anledning til berettigede klager og støj, eller
 - restauratøren ikke er i stand til at opretholde ro og orden eller administrere ovennævnte restriktioner.

Ordens- eller ædruelighedsmæssige problemer

- at virksomheden ikke giver anledning til ordens- eller ædruelighedsmæssige problemer.

Videoovervågning

- at der ved begrundet formodning om kriminalitet i restaurationsvirksomheden, f.eks. vold eller besiddelse af euforiserende stoffer, opsættes videoovervågning efter krav og anvisning fra Østjyllands Politi. Overvågningsudstyret skal være af en kvalitet, der gør det muligt at identificere personer.

Støj

- at der ikke må afspilles musik for åbentstående døre og vinduer.
- at krav om plombering af musikanlæg iværksættes/fastholdes.
- at gæsternes kommen og gåen ikke må være til gene for de omkringboende.

Unge og alkohol

- at unge under 18 år ikke må opholde sig i restaurationen efter kl. 24.00.
- at virksomheden fører en ansvarlig markedsføring over for børn og unge, uanset hvilket medie der anvendes, herunder at virksomheden ikke opfordrer til hurtig eller omfattende alkoholindtagelse.

Krav fra offentlige myndigheder

- at krav og vilkår fremsat af relevante offentlige myndigheder skal efterkommes og opfyldes.

3.8.1.1 Alkoholbevillingens længde

En alkoholbevilling kan ifølge restaurationsloven udstedes for maksimalt 8 år. En alkoholbevilling vil dog - efter en konkret vurdering - ofte blive begrænset til en kortere periode på enten 2 eller 4 år.

Ved type C-restaurationer udsteder Østjyllands Politi som udgangspunkt kun alkoholbevillinger af 2 eller 4 års længde.

3.8.2 Bevillingsnævnet giver afslag

Hvis Bevillingsnævnet giver afslag på din ansøgning, vil du modtage et brev, hvor det kort er beskrevet, hvorfor Bevillingsnævnet har givet afslag. Det vil samtidig fremgå af brevet, at afslaget efter restaurationslovens § 10 stk. 4 kan indbringes for Aarhus Byråd. Indbringelsen skal ske senest 4 uger efter, at afslaget er sendt til dig.

3.9 Frakendelse og bortfald af alkoholbevilling

3.9.1 Hvis du ikke overholder loven og bevillingen

Hvis du som bevillingshaver ikke overholder loven og de betingelser og begrænsninger, der følger af din bevilling, kan det have forskellige konsekvenser.

3.9.1.1 Straf

Overtrædelse af en række af restaurationslovens bestemmelser og tilsidesættelse af betingelser eller begrænsninger fastsat af Bevillingsnævnet kan straffes med bøde.

Under skærpende omstændigheder eller i gentagelsestilfælde kan straffen stige til fængsel. Se restaurationslovens § 37.

3.9.1.2 Frakendelse eller tilbagekaldelse af alkoholbevillingen

En alkoholbevilling kan frakendes eller tilbagekaldes, hvis:

- bevillingshaveren har gjort sig skyldig i grov eller gentagende overtrædelse af vilkår for alkoholbevillingen eller af bestemmelser i loven (se restaurationslovens § 19) eller
- der er særlig grund til at antage, at bevillingshaveren ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde (se restaurationslovens § 19)
- hvis indehaveren har forfalden gæld til det offentlige på minimum 100.000 kr. (se restaurationslovens § 19a).

3.9.1.3 Indskrænkning i åbningstiden

Bevillingsnævnet kan, hvis det findes påkrævet af hensyn til den offentlige orden eller af ædruelighedsmæssige hensyn, beslutte, at en restauration skal holdes lukket fra et tidligere tidspunkt end restaurantens gældende åbningstid. En sådan beslutning vil som udgangspunkt være gældende indtil alkoholbevillingen udløber.

Ud fra de samme hensyn kan politiet med øjeblikkelig virkning begrænse en restaurants åbningstid i op til 30 dage, dog længst indtil Bevillingsnævnet har truffet afgørelse om åbningstiden. Se restaurationslovens § 28, stk. 7.

3.9.1.4 Forbud mod musik og lignende

Politiet kan forbyde offentlig dans, musik, spil og lignende i en restauration. Et sådant forbud kan komme på tale, hvis støjen tager overhånd og påbud fra Teknik og Miljø ikke efterkommes. Se restaurationslovens § 26.

3.9.2 Bortfald af alkoholbevilling

En alkoholbevilling bortfalder:

- når bevillingshaveren dør,
- når bevillingens gyldighedstid udløber, uden at fornyelse finder sted,
- når bevillingshaveren ikke længere udnytter alkoholbevillingen,
- hvis bevillingshaveren er under konkurs,
- når en af Bevillingsnævnet stillet betingelse for bevillingen ikke længere er opfyldt,
- hvis bevillingshaveren er umyndig eller kommer under værgemål.

Se restaurationslovens § 18.

3.10 Har du spørgsmål?

Hvis du har spørgsmål eller har brug for vejledning vedrørende ansøgning, sagsbehandling, bevillinger og lejlighedstilladelser, kan du kontakte:

Østjyllands Politi

Bevillings- og tilladelsessektionen

Ridderstræde 1

8000 Aarhus C

Telefon: 8731 1448 (mandag til torsdag kl. 9.00-11.00.)

Hvis du har spørgsmål vedrørende støj og støjmålinger mv., kan du kontakte:

Teknik og Miljø

Att.: Klima, Virksomheder og Landbrug

Karen Blixens Boulevard 7

8220 Brabrand

Telefon: 89 40 44 00

Mail: virksomheder@mtm.aarhus.dk

Hvis du har spørgsmål vedrørende tilladelse til udeservering på offentlige arealer, kan du kontakte:

Teknik og Miljø

Karen Blixens Boulevard 7

8220 Brabrand

Telefon: 89 40 44 00

Mail: post@mtm.aarhus.dk

Hvis du har spørgsmål vedrørende byggetilladelse, anvendelsesændring af lokaler, ibrugtagningstilladelse, tilladelse til udeservering på udearealer på privat grund (f.eks. i gårdarealer), skiltning og bevaringsværdige bygninger kan du kontakte:

Teknik og Miljø

Att.: Plan og Byggeri

Karen Blixens Boulevard 7

8220 Brabrand

Telefon: 89 40 22 13

Mail: byggesag@mtm.aarhus.dk

4. TIL DIG, DER ER BORGER OG/ELLER NABO TIL EN RESTAURATION

4.1 Klage over støj og lugt

Hvis man som nabo føler sig generet af støj, lugt eller en udeservering fra en restauration, kan man klage til Teknik og Miljø (se kontaktoplysninger under afsnit 3.10).

Afhængig af klagens art, kan Teknik og Miljø vælge at kontakte restauratøren for nærmere afklaring eller foretage et uanmeldt tilsyn. Ved tilsynet vil der ofte blive foretaget en støjmåling for at undersøge, om Miljøstyrelsens grænser er overskredet. Hvis grænserne er overskredet modtager restauratøren et påbud om, at grænserne skal overholdes. Det vil fremgå af påbuddet, hvordan overholdelsen skal dokumenteres. Restauratøren skal selv afholde alle udgifter i forbindelse med dokumentationen.

Hvis man vil klage over støj fra gaden uden for en restauration – f.eks. råben og skrigen fra gæster på vej til eller fra restaurationen - skal man kontakte Østjyllands Politi.

4.2 Har du spørgsmål?

Hvis du har spørgsmål vedrørende støj fra en restauration, kan du kontakte:

Teknik og Miljø

Att.: Klima, Virksomheder og Landbrug

Telefon: 89 40 44 00

Mail: virksomheder@mtm.aarhus.dk

5. MERE INFORMATION

Herunder følger en samlet oversigt over de hjemmesider, der er linket til i restaurationsplanen:

- Restaurationsloven
[Restaurationsloven \(retsinformation.dk\)](http://retsinformation.dk)
- Fødevarestyrelsen
www.fvst.dk

- Byggeri
<https://aarhus.dk/virksomhed/byggeri-og-grunde/byggeri/er-anvendelsen-af-din-bygning-blevet-aendret/>
- Diverse ansøgningskemaer
<https://politi.dk/blanketter>
- Udeservering
<https://aarhus.dk/virksomhed/tilladelser/soeg-til-udeservering/>
- Lejlighedstilladelser
[Udskænkning af alkohol \(lejlighedstilladelse\) | Offentlige arrangementer | Politi](#)
- Restauratørnetværket
<https://tryghed.aarhus.dk/fokusomraader/skab-trygge-rammer-i-nattelivet/skab-trygge-rammer-i-byens-natteliv/>
- Miljøstyrelsens vejledninger vedr. støj
<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1984/87-503-5287-4/pdf/87-503-5287-4.pdf> og her <https://www2.mst.dk/udgiv/publikationer/1997/87-7810-830-6/pdf/87-7810-830-6.pdf> .

Vedtaget af Aarhus Byråd den 15. december 2021.